

Normes

ALFONS LLORENÇ

ERA UN DESGAVELL. Era un dels mals d'Almansa: en prohibir l'oficialitat de l'idioma, s'impossibilitava també la seua normativització i, clar!, la seua normalització. Errors abominables i estupideses acientífiques poblaven un ben tèrbol panorama. Els qui escrivien es dividien en «arcaïtzants» i «vulgaritzadors». Per als cultistes era un passatemps dominical de desenfeïnats, que procuraven mantenir la cultura ancorada en somnis medievalistes per tal d'evitar el contagi amb plantejaments polítics avançats; la llengua era bonica, «més dolça que la mel», però «dels avis»; sense futur. D'altres empraven una presumpta llengua del poble, al qual es volien adreçar, però la miopia i l'autodidactisme els feia castellanitzar la parla. Nebot i Pérez, el 1894, va arribar a voler consagrar el cisma amb un solució pintoresca: «per a evitar mals majors ha arribat el moment d'escriure dues gramàtiques valencianes diferents: la *hieràtica* i la *demòtica*; és a dir la literària i la popular».

Llorente Falcó analitzava la confusió en 1915: «Els tope-ton i els dubtes rodejaven als escriptors, la corrupció havia arribat a termes que la sintaxi i l'ortografia eren camps brossencs i punxosos». Davant els riscos per al prestigi i la supervivència del valencià, Carles Salvador va emprendre la intensa tasca de defensar la llengua, donar a conèixer la doctrina de Pompeu Fabra i dotar l'escriptura d'una correcta ortografia: «el camp de les grans batalles. La que

més tinta ha fet córrer». Fou l'ànima de la convenció que a la Casa Matutano del carrer de Cavallers de Castelló acceptà, sota el signe de la concòrdia i el patriotisme, el 21 de desembre de 1932, fa 75 anys, les Normes Ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans «per arribar a la unificació lingüística», per adoptar «un sistema ortogràfic unitari si no volem ofegar el bressol mateix, eixe esplet de curiositat patriòtica tan prometedor de fruits».

El Temps, 18 de desembre de 2007, p. 79.